

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานี ตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรได้แก่ ข้าราชการตำรวจ สังกัด สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 56 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับสถานีตำรวจ ภูธรโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหา ความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.8651

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามจำนวน 56 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 56 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 ระดับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าจะได้ดังนี้ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา และด้านความเสมอภาคในหน่วยงาน ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้บังคับบัญชา ควรปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภาวะผู้นำ รองลงมา ควรมีสวัสดิการ ความมั่นคงและการประกันหลังชีวิตเกษียณมากกว่านี้ และควรสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้ได้รับการฝึกอบรมและสนับสนุนด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลให้ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมืองนำไปปรับปรุงและเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในอนาคต ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้านประกอบด้วย ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา และด้านความเสมอภาคในหน่วยงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ ข้าราชการตำรวจให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารที่มีความสอดคล้องกับการแก้ปัญหาของประชาชน นโยบายและแนวทางต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานมีความชัดเจนเหมาะสม การสั่งการและการมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชามีความชัดเจนและเหมาะสม ผู้บังคับบัญชาได้ร่วมสังสรรค์กับผู้ใต้บังคับบัญชาในโอกาสต่างๆ และผู้บังคับบัญชาคอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการแก้ไขปัญหา การปฏิบัติงานและความเดือดร้อน เช่น ลูกเรือเรียนในการปฏิบัติงาน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนทร อนนต์ศิริพร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กองกำกับการตำรวจภูธรนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านนโยบายและการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง มีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย มีการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของทางรัฐบาล โดยการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของประชาชน และนโยบายและแนวทางต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานมีความชัดเจนเหมาะสม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสมนึก จันทร์เกตุ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านนโยบายและการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บังคับบัญชาได้ร่วมสังสรรค์กับผู้ใต้บังคับบัญชาในโอกาสต่างๆ ยินดีและเต็มใจรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาคอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมงานมีความเข้าใจ และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ เผ่าพนัส (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร กรณีศึกษาของบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจภูธรภาค 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับปานกลาง

2.3 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านความเสมอภาคในหน่วยงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายงานต่างๆ ให้กับผู้ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างยุติธรรม มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และการพิจารณาความดีความชอบใช้หลักเกณฑ์ที่แน่นอนและเป็นธรรมผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรสิทธิ์ สังขพงศ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สังกัดกองบังคับการตำรวจพระนครเหนือ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านความเสมอภาคในหน่วยงาน อยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาควรปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภาวะผู้นำ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ใต้บังคับบัญชาบางนายอาจไม่ได้รับการเลื่อนระดับในเกณฑ์ที่พึงพอใจ จึงคิดว่าผู้บังคับบัญชาไม่มีความเสมอภาค และเป็นธรรม ดังนั้น การที่จะเป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่หรือเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บังคับบัญชาจะต้องบริหาร 3 ปัจจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้แก่ การบริหารตนเอง การบริหารคน การบริหารงาน โดยเฉพาะในเรื่องการบริหารคน เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องมีและสร้างภาวะผู้นำพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาให้เป็นผู้นำที่พึงประสงค์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสร้างความเจริญให้กับองค์กรต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับบทความทางวิชาการของกิตติกานต์ หาญปราย (2555 : ออนไลน์) หลักเกณฑ์ของหลักความเสมอภาคที่ต้องปฏิบัติแก่บุคคลทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน แต่โดยการใช้หลักความเสมอภาคที่มีความหลากหลายในการปฏิบัติเนื่องจากสาระสำคัญของข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันไป ดังนั้นการปฏิบัติแก่บุคคลตามหลักความเสมอภาคย่อมแตกต่างกันไป

ทั้งนี้ย่อมต้องเป็นความแตกต่างที่ยอมรับได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตามหลักความเสมอภาค เพื่อให้เกิดความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านนโยบายและการบริหาร ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาระดับสถานีตำรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องรักษาไว้ในส่วนที่ได้อยู่แล้ว และควรมีนโยบายในการบริหารที่ช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ เช่น ให้เงินเดือนและสวัสดิการ จัดสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความเสมอภาคในหน่วยงาน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาระดับสถานีตำรวจ และผู้เกี่ยวข้อง ควรมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันฉันพี่น้องบนพื้นฐานของความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่แบ่งชั้นวรรณะ ไม่ดูถูกดูหมิ่นดูแคลน ปฏิบัติต่อกันอย่างดีแม้มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน ให้ความสำคัญและยอมรับซึ่งกันและกัน ฯลฯ ต้องมีความเป็นธรรมในการทำงาน คือคำสั่ง ระเบียบวิธีการปฏิบัติ กฎเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติที่นำมาใช้ต้องไม่เกิดการเหลื่อมล้ำ หรือเลือกปฏิบัติ มีระบบการทำงานที่เน้นความเสมอภาค

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัญหาการปฏิบัติงานของของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคูเมือง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 ควรศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติงานจริงของข้าราชการตำรวจ ที่มีต่อหน่วยงาน เพื่อนำผลการศึกษาไปกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานของผู้บริหาร และนำไปพัฒนาคนและพัฒนางานต่อไป